

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua  
Sidang Akademik 1996/1997

April 1997

**IKK 203/4 - OPERASI UNIT I**

Masa : [3 jam]

---

Sila pastikan bahawa kertas soalan ini mengandungi LAPAN (8) mukasurat (termasuk dua salinan Lampiran) yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab LIMA (5) soalan. Semua soalan mesti dijawab dalam Bahasa Malaysia.

1. Bincangkan tentang

- (a) kepala sedutan positif net di dalam satu sistem paip yang mengandungi - pam. (20 maz)
- (b) gerakan zarah menerusi bendalir. (20 maz.)
- (c) kerugian geseran di dalam suatu sistem paip. (20 maz.)
- (d) Teorem Buckingham dalam analisis dimensi. (20 maz.)
- (e) aliran terkembang sempurna. (20 maz.)

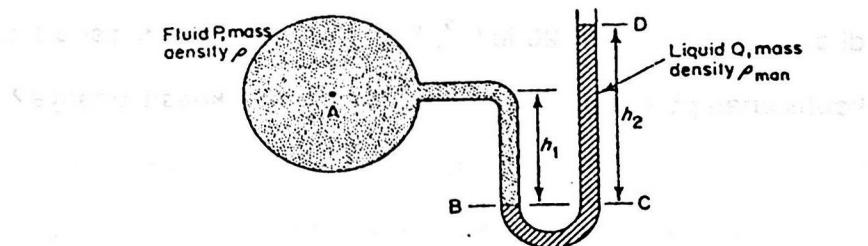
2. (a) Suatu bendalir yang mempunyai ketumpatan dan kelikatan  $56.20 \text{ lb/ft}^3$   $0.13 \text{ cP}$  masing-masing adalah dipamkan menerusi satu paip yang bergarispusat 2 in ke suatu titik discas 30 ft ke atas pam itu. Tekanan sedutan pam ialah  $1.5 \text{ lb/ft}^2$ , manakala tekanan di titik discas ialah  $3.5 \text{ lb/ft}^2$ . Pam itu boleh membekalkan  $65 \text{ ft-lb/lb}$  bendalir menerusi paip. Jika halangan bendalir ialah 10 ft/s, apakah nilai kerugian geseran di sepanjang paip ini (50 maz.)

- (b) Suatu bendalir yang mempunyai ketumpatan dan kelikatan  $55 \text{ lb/ft}^3$  dan  $cP$  masing-masing adalah mengalir menerusi dua bahagian paip yang bergarispusat berlainan. Halaju purata di bahagian a ialah 1.0 m/s dan garispusat paip ialah 15 cm. Garispusat di bahagian b ialah 7 cm. Kirak-

- i) halaju purata di bahagian b
- ii) kadar aliran volumetrik
- iii) kadar aliran jisim, dan
- iv) halaju jisim di kedua-dua bahagian.

(50 markah)

3. (a) Suatu manometer tiub-U seperti ditunjukkan adalah digunakan untuk menyukat tekanan tolak bagi satu bendarir yang berketumpatan  $\rho = 800 \text{ kg/m}^3$ . Jika ketumpatan cecair di dalam tiub-U ialah  $13.6 \times 10^3 \text{ kg/m}^3$ , apakah tekanan tolak di A jika
- i)  $h_1 = 0.5 \text{ m}$  dan  $D = 0.9 \text{ m}$  ke atas BC,
  - ii)  $h_1 = 0.1 \text{ m}$  dan  $D = 0.2 \text{ m}$  ke bawah BC?



(30 markah)

- (b) Suatu cecair organik yang berketumpatan  $76 \text{ lb/ft}^3$  dan kelikatan  $0.12 \text{ cP}$  mengalir menerusi satu paip keluli mendatar  $4.5 \text{ in}$  dan panjangnya  $1000 \text{ ft}$ . Kadar aliran volumetrik ialah  $40 \text{ gal/min}$ . Apakah kuasakuda yang dikehendaki untuk tujuan ini?

(70 markah)

4. (a) Bincangkan tentang proses pencampuran. (30 markah)

- (b) Suatu cecair yang berketumpatan  $62.0 \text{ lb/ft}^3$  dan kelikatan  $0.20 \text{ cP}$  adalah dipamkan ke bahagian atas suatu tangki penyimpan yang terbuka kepada atmosfera pada kadar aliran volumetrik  $120 \text{ gal/min}$  pada  $60^\circ\text{F}$ . Titik discas paip ialah  $60 \text{ ft}$  ke atas pam tersebut. Panjang setara paip keluli lurus dari pam ke tangki itu ialah  $200 \text{ ft}$ . Jika garispusat paip ialah  $2.5 \text{ in}$  dan tekanan di sedutan pam ialah  $20 \text{ lb/in}^2$ , hitungkan tekanan di sisi discas pam. Jika keefisienan pam ialah 70 peratus, apakah nilai kuasakudanya?

(70 markah)

5. (a) Bincangkan tentang tujuan penyambung dan pasangan. (15 markah)

- (b) Ceritakan salah satu proses aliran bendalir termampatkan. (20 markah)

- (c) Kadar aliran suatu cecair yang berketumpatan  $1.2 \text{ g/cm}^3$  di dalam satu paip yang bergarispusat 150 mm, adalah disukat dengan satu meter venturi. Garispusat kerongkongan venturi itu ialah 50 mm. Apabila kejatuhan tekanan menyeberangi meter itu ialah  $1800 \text{ N/m}^2$ , kadar aliran ialah  $3.0 \text{ kg/s}$ . Apakah nilai koefisien meter venturi itu?

(65 markah)

6. (a) Bermula dengan hukum am penghancuran bahan, terbitkan persamaan Kick dan persamaan Rittinger bagi proses penghancuran.

(25 markah)

- (b) Terbitkan satu model matematik yang menunjukkan perkaitan antara kesan garispusat penggelek, garispusat zarah, rengangan penggelek dan pekali geseran dalam proses penghancuran bahan.

(25 markah)

- (c) Kira saiz penggelek yang diperlukan untuk menghasilkan zarah bergarispusat 2.5 cm dari suapan bergarispusat 7.5 cm. Andaikan  $\mu = 0.35$ .

(25 markah)

- (d) Lakarkan geraf % berat  $< X$  melawan X bagi penapisan tak unggul untuk suapan, limpahan dan aliran bawah. Beri keterangan di dalam geraf itu mengenai ketidakunggulan itu.

(25 markah)

Lakarkan geraf % berat  $< X$  melawan X bagi penapisan tak unggul untuk

suapan, limpahan dan aliran bawah. Beri keterangan di dalam geraf itu

mengenai ketidakunggulan itu.

(25 markah)

Lakarkan geraf % berat  $< X$  melawan X bagi penapisan tak unggul untuk

suapan, limpahan dan aliran bawah. Beri keterangan di dalam geraf itu

mengenai ketidakunggulan itu.

(25 markah)

Lakarkan geraf % berat  $< X$  melawan X bagi penapisan tak unggul untuk

suapan, limpahan dan aliran bawah. Beri keterangan di dalam geraf itu

mengenai ketidakunggulan itu.

(25 markah)

Lakarkan geraf % berat  $< X$  melawan X bagi penapisan tak unggul untuk

suapan, limpahan dan aliran bawah. Beri keterangan di dalam geraf itu

mengenai ketidakunggulan itu.

(25 markah)

Lakarkan geraf % berat  $< X$  melawan X bagi penapisan tak unggul untuk

suapan, limpahan dan aliran bawah. Beri keterangan di dalam geraf itu

mengenai ketidakunggulan itu.

(25 markah)

Lakarkan geraf % berat  $< X$  melawan X bagi penapisan tak unggul untuk

suapan, limpahan dan aliran bawah. Beri keterangan di dalam geraf itu

mengenai ketidakunggulan itu.

(25 markah)

To convert from	To	Multiply by†
acre	ft <sup>2</sup>	43,560*
	m <sup>2</sup>	4,046.85
atm	N/m <sup>2</sup>	1.01325* × 10 <sup>5</sup>
Avogadro number	lb./in. <sup>2</sup>	14.696
barrel (petroleum)	particles/g mol	6.022169 × 10 <sup>23</sup>
	ft <sup>3</sup>	5.6146
	gal (U.S.)	42*
bar	m <sup>3</sup>	0.15899
	N/m <sup>2</sup>	1.0 × 10 <sup>3</sup>
	lb./in. <sup>2</sup>	14.504
Boltzmann constant	J/K	1.380622 × 10 <sup>-23</sup>
Btu	cal <sub>IT</sub>	251.996
	ft-lb <sub>f</sub>	778.17
	J	1.055.06
	kWh	2.9307 × 10 <sup>-4</sup>
Btu/lb	cal <sub>IT</sub> /g	0.55556
Btu/lb-°F	cal <sub>IT</sub> /g-°C	1*
Btu/ft <sup>2</sup> -h	W/m <sup>2</sup>	3.1546
Btu/ft <sup>2</sup> -h-°F	W/m <sup>2</sup> -°C	5.6783
Btu-ft/ft <sup>2</sup> -h-°F	W-m/m <sup>2</sup> -°C	1.73073
cal <sub>IT</sub>	Btu	3.9683 × 10 <sup>-3</sup>
	ft-lb <sub>f</sub>	3.0873
	J	4.1868*
cal	J	4.184*
cm	in.	0.39370
	ft	0.0328084
cm <sup>3</sup>	ft <sup>3</sup>	3.531467 × 10 <sup>-5</sup>
cP (centipoise)	gal (U.S.)	2.64172 × 10 <sup>-4</sup>
	kg/m-s	1.0 × 10 <sup>-3</sup>
	lb/ft-h	2.4191
	lb/ft-s	6.7197 × 10 <sup>-4</sup>
cSt (centistoke)	m <sup>2</sup> /s	1.0 × 10 <sup>-6</sup>
faraday	C/g mol	9.648670 × 10 <sup>4</sup>
ft	m	0.3048*
ft-lb <sub>f</sub>	Btu	1.2851 × 10 <sup>-3</sup>
	cal <sub>IT</sub>	0.32383
	J	1.35582
ft-lb <sub>f</sub> /s	Btu/h	4.6262
	hp	1.81818 × 10 <sup>-3</sup>
ft <sup>2</sup> /h	m <sup>2</sup> /s	2.581 × 10 <sup>-3</sup>
	cm <sup>2</sup> /s	0.2581
ft <sup>3</sup>	cm <sup>3</sup>	2.8316839 × 10 <sup>4</sup>
	gal (U.S.)	7.48052
	l	28.31684
ft <sup>3</sup> -atm	Btu	2.71948
	cal <sub>IT</sub>	685.29
	J	2.8692 × 10 <sup>3</sup>
ft <sup>3</sup> /s	gal (U.S.)/min	448.83
gal (U.S.)	ft <sup>3</sup>	0.133368
	in. <sup>3</sup>	231*
gravitational constant	N-m <sup>2</sup> /kg <sup>2</sup>	6.673 × 10 <sup>-11</sup>
gravity acceleration, standard	m/s <sup>2</sup>	9.80665*
h	min	60*
	s	3,600*
hp	Btu/h	2,544.43
	kW	0.74570
in.	cm	2.54*
in. <sup>3</sup>	cm <sup>3</sup>	16.3871
J	erg	1.0 × 10 <sup>7</sup>
kg	ft-lb <sub>f</sub>	0.73756
kWh	lb	2.20462
l	Btu	3,412.1
lb	m <sup>3</sup>	1.0 × 10 <sup>-3</sup>
lb/ft <sup>3</sup>	kg	0.45359237*
	kg/m <sup>3</sup>	16.018
lb./in. <sup>2</sup>	g/cm <sup>3</sup>	0.016018
lb mol/ft <sup>2</sup> -h	N/m <sup>2</sup>	6.89473 × 10 <sup>3</sup>
light, speed of	kg mol/m <sup>2</sup> -s	1.3652 × 10 <sup>-3</sup>
m	g mol/cm <sup>2</sup> -s	1.3652 × 10 <sup>-4</sup>
	m/s	2.997925 × 10 <sup>8</sup>
m <sup>3</sup>	ft	3.280840
	in.	39.3701
	ft <sup>3</sup>	35.3147
nt	gal (U.S.)	264.17
	dyn	1.0 × 10 <sup>5</sup>
	lb <sub>f</sub>	0.22481
	lb./in. <sup>2</sup>	1.4498 × 10 <sup>-4</sup>
	J-s	6.626196 × 10 <sup>-34</sup>
	percent alcohol by volume	0.5
	kg	1.016
	lb	2,240*
	lb	2,000*
	kg (10)	1,000*
	lb	2,204.6
	ft	3*
	m	0.9144*



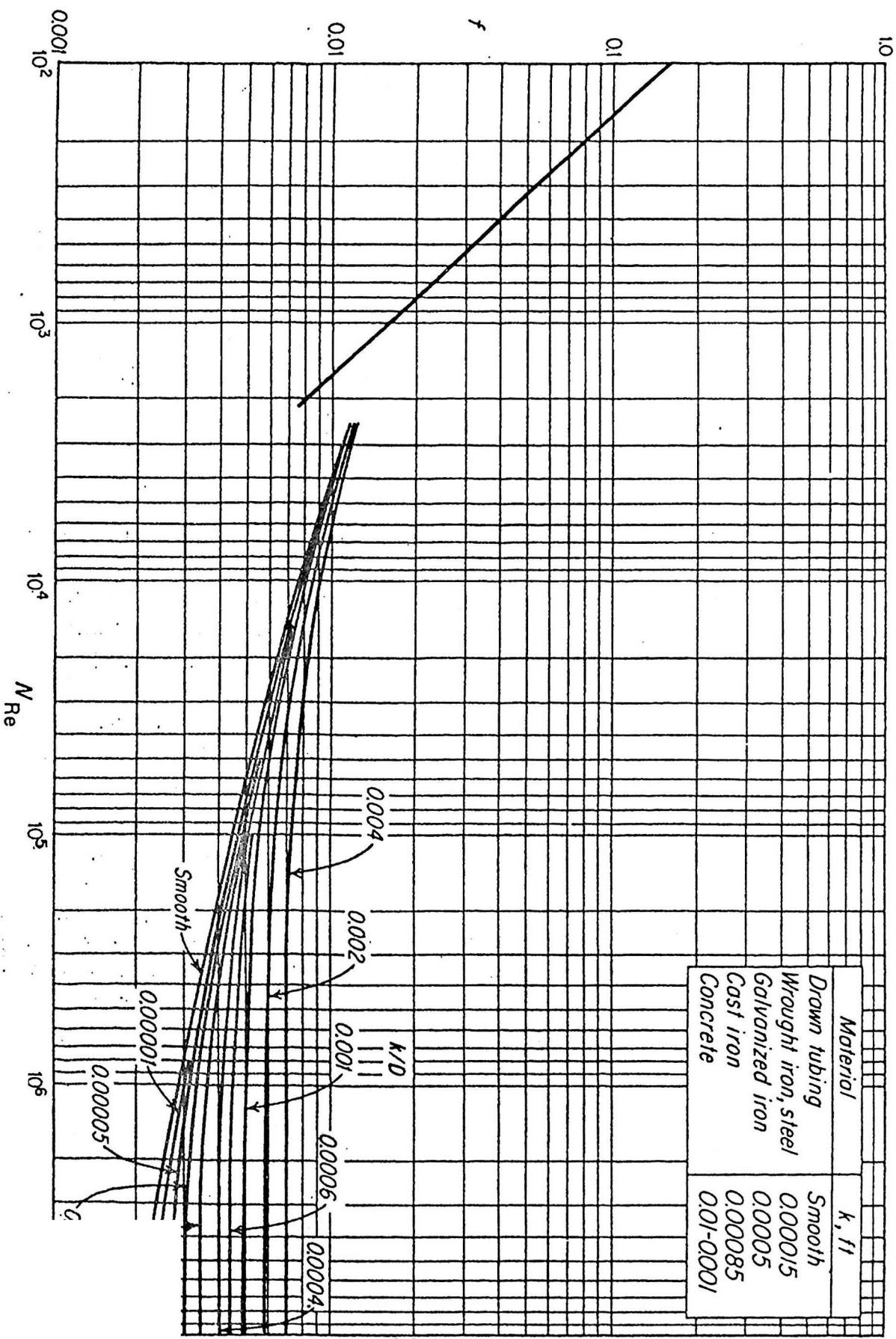


FIGURE  
Friction-factor chart.

**152**

*161*